

Masarykova univerzita v Brně
Pedagogická fakulta

Seminární práce

Předmět : Integrovaný vědní základ

Kateřina Svobodová, 67780
Weinhofferová Marie, 351057
Čápová Soňa, 350949
Puffer Karolina, 351013
2.ročník
Učitelství pro 1. st. ZŠ
Kombinované studium

Modelová příprava pro výuku na výstavě „Barevný podzim“

Téma: Zlatáčky pána podzimu

Ročník: 2.

VVC:

- žák pozná stromy, keře, roztřídí je do skupin, přiřadí plody ke stromům
- žák správně určí název zeleniny, dokáže správně přiřadit druh
- žák se naučí pojmenovávat a třídit zemědělské plodiny
- žák dodržuje pravidla chování v přírodě

Pojmy opěrné:

- jabloň, hrušeň, švestka, meruňka, broskev, jeřabina, vinná réva, borůvky, mrkev, petržel, značky počasí

Pojmy nové:

- podzimní rovnodennost
- značky z kalendáře přírody
- bobuloviny, peckoviny, jádroviny
- zelenina košťálová, listová, plodová, cibulová, kořenová, a luštěniny).
- zemědělské plodiny (obilniny, luštěniny), použití zemědělských plodin

Místo realizace a časová dotace:

organizace - 10 minut, u rybníka - 16 minut, učebna v přírodě - 15 minut, studentská zahrada - 15 minut, pole - 16 minut, učebna - výstava 10 minut, shrnutí 8 - minut

Časová dotace celkem:

90 minut

SCÉNÁŘ VÝUKY:

Fáze výuky	Úlohy	Metoda, forma	Čas pro aktivitu	Pomůcky (druh, počet ks)	Poznámky,
Úvod: organizace <ul style="list-style-type: none">• Seznámení s cílem výuky• Motivace	Příchod na „Kejbaly“ Seznámení dětí s pravidly chování. Rozdělení dětí do skupinek po 4.		10 minut	Děti mají mít s sebou sportovní oblečení	

<ul style="list-style-type: none"> • známého • • • • • • 	<p>Význam zeleniny pro člověka. Proč je zelenina zdravá? Která zelenina nejvíce chutná dětem.</p> <p>Opakování poznatků z 1. ročníku a navázání na nové poznatky.</p>	<p>diskuse Forma: skupinová</p>	<p>5min.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • • Expozice - nové učivo • Fixace - upevňování a kontrola pochopení probírané látky 	<p>Rozdělení zeleniny podle druhu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - listová - plodová -košťálová -kořenová -cibulová -luštěniny 	<p>Metoda: Výklad, poznávání Forma: skupinová</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • Aplikace - další aktivity k probíranému učivu • • • • • • 	<p>Hra - žáci hledají kartičky s obrázky zeleniny . Podle obrázků určují, která část zeleniny se konzumuje. Hra - určování zeleniny lidskými smysly:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Čich - chuť - hmat <p>Stanoviště č.4</p>	<p>Metoda: praktická činnost Forma: individuální, skupinová</p>	<p>5minut</p>	<p>Kartičky s vyobrazením zeleniny</p> <p>Zelenina</p>	<p>za správné určení - získávají zlat'ák.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Procvičování a opakování známého • • • • • • 	<p>pole <u>Pole na podzim</u> -opakování poznatků z prvního ročníku a navázání na poznatky nové. Co se na podzim sklízí z pole? Jaké jsou podzimní zemědělské práce?</p>	Metoda: zjišťovací Forma : skupinová	6 minut		
<ul style="list-style-type: none"> • Expozice - nové učivo • • • • 	Podzimní práce na poli dnes a v minulosti. - Všimnout si rozdílu	Metoda: výklad Forma skupinová			Výklad je nutno upravit podle zjištěných znalostí v opakovací části.
<ul style="list-style-type: none"> • • • 	Zemědělské plodiny - Pojmenování a třídění - Využití			Kartičky s obrázky a jménem plodiny, brambora, řepa, kukuřice	
<ul style="list-style-type: none"> • Fixace - upevňování a kontrola pochopení probírané látky • 	Zemědělské plodiny - Skládání obrázků s názvem a jejich třídění	Metoda: praktické činnosti Forma : Skupinová	5 minut	Obrázky s vyobrazením zem. Plodin + lístečky s názvy a druhy plodin	
<ul style="list-style-type: none"> • Aplikace - další aktivity 	Kimova hra	Metoda:	5 minut	Obrázky	Skupinka,k

<p>k probíranému učivu</p> <ul style="list-style-type: none"> • • 	<p>- Opakování názvů plodin a jejich správné zařazení</p> <p>Stanoviště č.5 Výstava - učebna Návštěva výstavy</p>	<p>didaktická hra Forma: Skupinová</p> <p>Forma: skupinová</p>	<p>10 minut</p>	<p>zem. Plodin, tužky, papír</p> <p>Žluté lístečky</p>	<p>terá uhodne nejvíc plodin získává zlat'ák.</p>
<p>Shrnutí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Závěr, zopakování probrané látky • Zhodnocení výuky 	<p>Zopakování probrané látky formou otázek</p> <p>Vyhodnocení soutěže „Zlat'áky pana podzimu“</p> <p>Ocenění vítězů</p>	<p>Metoda:zjišťovací Forma: skupinová</p>	<p>8 minut</p> <p>5 minut</p>	<p>Koš s ovocem a zeleninou</p>	<p>Za každou správnou odpověď děti získají bod. Po sečtení dostane výherní skupina zlat'ák</p>

Literatura:

Př.

- 1, Mulhauserová, H., Svobodová, J., Prvouka 2, Nakladatelství Nová škola, Brno 2006
- 2, *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*. Dotisk 1. vyd. Praha: VUP. 2006. 91 s., s.9. ISBN 80-87000-02-1.
- 3, Mladá, J., Podroužek L., Prvouka pro 2. ročník základní školy, SPN, Praha 1998

Rozpracování scénáře:

Úvod

MOTIVACE

Po rozdělení dětí do skupinek po 4, vyhlásíme soutěž „O zlatáky pána podzimu“.

Toto území je království 4. Ročních období. Vládu a trůn zhruba před 14. dny převzal Pán podzimu. My si téměř celé království projdeme a dozvíme se spoustu zajímavých věcí, které jsou nějakým způsobem s podzimem svázány.

V průběhu celé prohlídky budou děti soutěžit a vítězné družstvo získá zlaták pána podzimu. Tento zlaták si schová a na konci celé prohlídky jej odevzdá. Družstvo s největším počtem zlatáků vyhrává podzimní koš plný vitamínů.

Stanoviště č. 1

Opakování z 1. ročníku

Na začátku si řekneme básničku o podzimu, kterou děti znají ze čtení.

Vítr duje, listí padá,
není ho však žádná škoda.
Broučkům dává přístřeší,
dřív než kraj se zasněží.

Zjistíme čím se liší letní počasí od podzimního. A zopakujeme si jaké je třeba nosit oblečení na podzim.

Rozdám dětem do skupin rozstříhaný obrázek. Jejich úkolem bude co nejrychleji poznat daný obrázek složit a poznat jaké počasí je na obrázku znázorněno. Skupina, která bude první získává zlat'ák.

Hlavní část

Začneme si povídat o podzimu. Řekneme si přesné datum, kdy podzim začíná, jak se tomuto dni říká a proč. Zjistíme zda žáci vědí, které měsíce jsou podzimní. Zdůrazníme také jaké památné dny se nacházejí v těchto měsících. Zeptáme se dětí, zda vědí co se sklízí na podzim a jestli znají některé ptáky, kteří odlétají na podzim do teplých krajín. Seznámíme děti se značkami kalendáře přírody. Na závěr dáme do dvojic pracovní listy a za správně vypracovaný pracovní list získá skupina, která bude mít správně vypracovaný pracovní list opět zlat'ák. Závěrečná úkol - přiřadíme k obrázkům kalendáře přírody správný název. Práce opět ve dvojicích. Dvojice, která bude opět mít dobře vypracovaný úkol získává zlat'ák.

Pomůcky: Rozstříhaný obrázek, pracovní list, kartičky se značkami kalendáře přírody (viz příloha č.1)

Stanoviště č.2

Opakování učiva

Opakování učiva - na balícím archu mám nakreslený strom - děti popisují části stromů / koruna, kmen, kořeny, plody/

Pomůcky: strom nakreslený na balícím archu

Hlavní část

Děti si vylosují obrázek plodů, například jabloň, hrušeň. K práci potřebují košík na ovoce a zavařovací sklenici. Děti dostanou obrázek ovoce a ovocných stromů. Žáci přiřazují obrázky s plody buď ke košíku - to znamená, že se sklízí teď na podzim a jsou tedy čerstvé/jablka, hrušky, švestky, nebo je přiřadí k zavařovací sklenici, což znamená že toto ovoce už uzrálo v létě a nyní je sklizené a zavařen, aby neshnilo/třešně, meruňky, broskve/. Vysvětlíme žákům rozdíl mezi keřem a stromem. Necháme je vzpomenout si na nějaký ovocný keř./ rybíz, angrešt, maliník/

Dětem rozdáme kartičky s nápisem - jádroviny, peckoviny, bobuloviny. Necháme žáky přemýšlet, kam které ovoce zařadit. Společně pak zkontrolujeme správné řešení/správně přiřadíme/

Pomůcky : obrázky ovoce, košíků a sklenic

Závěrečná hra na plody a stromy

- Učitel rozdělí děti na plody a stromy a vyhrává ta dvojice, která se nejrychleji spojí a přiběhne ke sklenici, nebo košíku.

Stanoviště č. 3

Rozpracování scénáře:

Opakování z 1. Ročníku

- Schováme / na viditelných místech př. na stromech a záhonech/ kartičky, na kterých budou různé druhy ovoce a zeleniny. Úkolem je najít co nejvíce kartiček s obrázky zeleniny. Každý, kdo najde správnou kartičku, získává zlat'ák. Kdo se splete a donese kartičku ovoce, prohrává.

Pomůcky: obrázky ovoce a zeleniny

Hlavní část

- Děti podle nalezených obrázků určují, která část se konzumuje, protože z každé zeleniny jíme jen určitou část.
- Dalším úkolem bude, aby žáci dokázali poznat zeleninu podle smyslů / chuti, čichu, hmatu / Pokud se jim podaří správně určit dle všech smyslů získávají opět zlat'ák. Pokud správně neurčí mohou použít poslední smyslový orgán - zrak, ale zlat'ák už nedostanou.
- Na závěr rozdáme kartičky s nápisem kořenová, košťálová, cibulová, plodová, listová a luštěniny. Rozdáme kartičky s obrázky zeleniny, které našli hned na začátku a necháme žáky přiřazovat. V pracovním listě si opět přiřadí zeleninu ke správnému druhu.

Pomůcky: Obrázky s ovocem a zeleninou, skutečná zelenina (viz příloha č. 5)

Stanoviště č.4

Opakování učiva z 1. Ročníku.

Děti odpovídají na otázky :

Co se na podzim sklízí z pole?

Jaké jsou podzimní zemědělské práce?

Hlavní část

Pole na podzim

Na podzim sklízíme nejen většinu zeleniny a ovoce, ale také brambory, řepu a kukuřici.

Zemědělci orají a vláčejí pole, sejí některé druhy obilí, které nazýváme ozim. Ozimy vzejdou do zimy.

Nejen zemědělci, ale i my připravujeme své záhonky k zimnímu spánku.

Podzimní práce na poli dnes a v minulosti

Dnes se běžně setkáváme na polích s traktory, které mají zapřaženy pluh, s kterými se pole orá, brány, s kterými se vláčí a secími stroji, které pomáhají zasít velká a rozlehlá pole. Ale jak se obdělávalo pole, když nebyly traktory? Lidé si museli vystačit sami. Půdu obdělávali pomocí motyk, rýčů. Ti, kdo měli dobytek nebo koně zapřahávali za ně pluh. Jednalo se většinou o sedláky.

Zemědělské plodiny

Na polích zemědělci pěstují zemědělské plodiny a luštěniny. Jsou základem výživy lidí (obilí, brambory, rýže) a hospodářských zvířat (řepa, kukuřice).

Použití pomůcek: obrázky s plodinami (viz. Příloha č.3)

Pojmenovávání a třídění zemědělských plodin

Každá skupinka dětí dostane kartičky s vyobrazením zemědělské plodiny, dále pak lístečky s názvy plodin a druhy plodin.

Tyto kartičky a lístečky přiřazují k sobě. Po dokončení se skupinky vymění a provedou kontrolu na stanovišti jiné skupinky.

Pomůcky : kartičky s vyobrazením zem. plodin, lístečky s názvy plodin a s druhy plodin (viz. Příloha č.4)

Kimova hra

Učitel rozloží obrázky plodin bez pojmenování. Děti sledují obrázky 20 sekund, učitel je pak zakryje, žáci napíší, co si zapamatovali.

Výherní skupinka získává zlat'ák.

Použití pomůcek : obrázky s plodinami bez pojmenování (viz. Příloha č.3)

Stanoviště č.5

Návštěva výstavy

Nejdříve si společně prohlédneme všechny vystavené výrobky. O každém si něco povíme. Potom dá učitel každému dítěti žlutý papírek a děti jej položí k výrobku, který se jim nejvíce líbil.

Nakonec se celá výstava znovu projde, sečtou se žluté lístečky a vyhlásí se vítěz.

Použité pomůcky : žluté lístečky

Shrnutí učiva

Závěrečné otázky:

1. Kdy začíná podzim?	23.9.
2. Odlétají čápi na podzim do teplých krajín?	ano
3. Je hrušeň keř?	ne
4. Je jablko bobulovina?	ne
5. Je švestka peckovina?	ano
6. Která část mrkve se jí?	kořen
7. Jak se nazývá obilí, které se seje na podzim?	ozim

Za správné zodpovězení otázky získává skupinka zlat'ák.

Nakonec se vyhlásí vítěz s největším počtem zlat'áků. Ten je odměněn košem ovoce a zeleniny, které se sklízí na podzim.

Zhodnocení výuky

Výuka realizovaná přímo na „Kejbalech“ je výborná pro upevnění a vyzkoušení teoretických znalostí nabytých ve vyučování. Děti mají možnost přímo pracovat s přírodninami v jejich přirozeném prostředí, navíc formou her. Práce ve skupinách také rozvíjí umění spolupráce.

ZÁVĚR:

Výukové středisko „Kejbaly“ je skvělé prostředí pro nácvik výuky na 1. stupni, studenti si zde mohou vyzkoušet, jak propojit teoretické znalosti dětí s praktickými činnostmi.

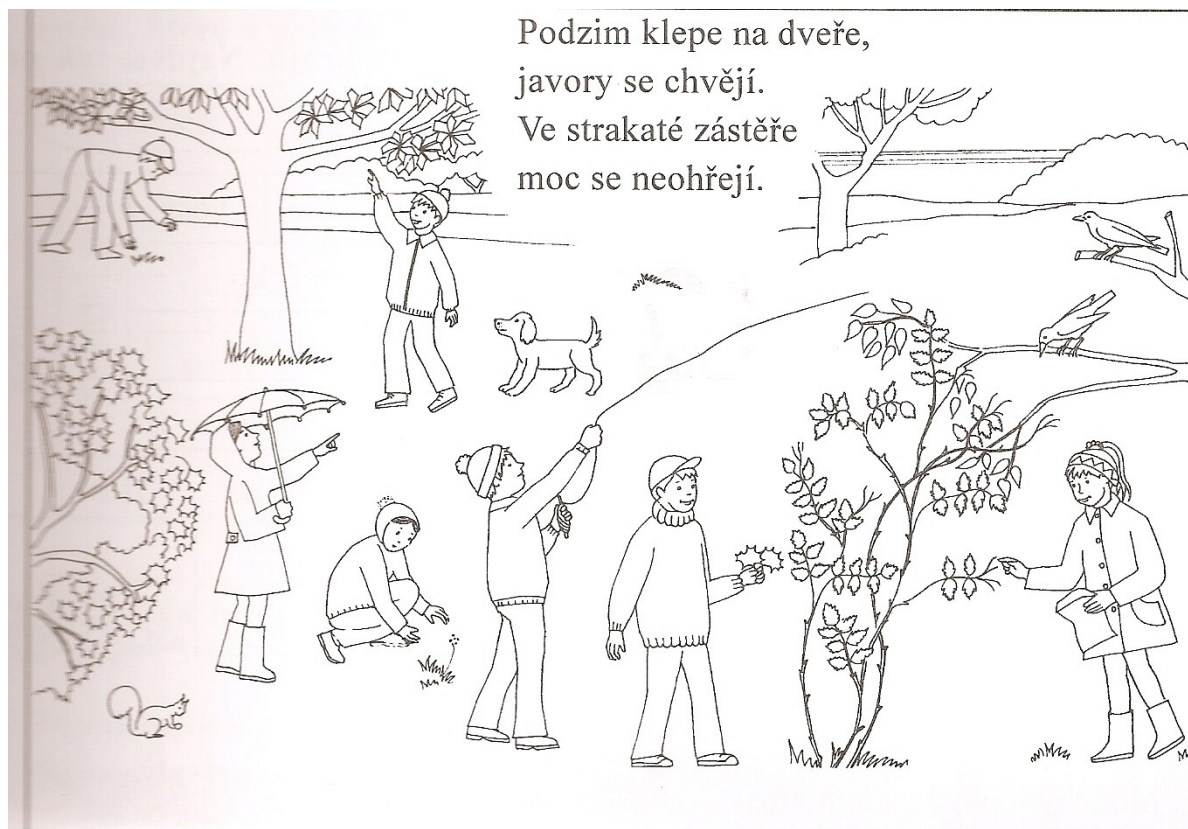
Přílohy :

1. Kartičky se značkami počasí + obrázek pro rozstříhnutí
2. Obrázky ovocných stromů a jejich plodů
3. Obrázky s plodinami
4. Obrázky ovoce a zeleniny
5. Lístičky s názvy a druhy zem. plodin

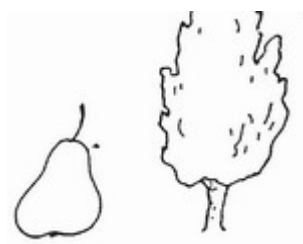
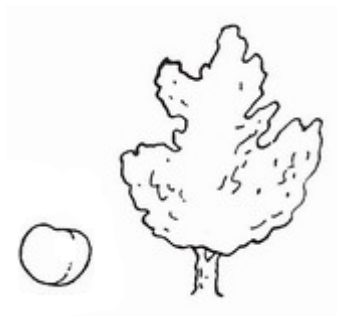
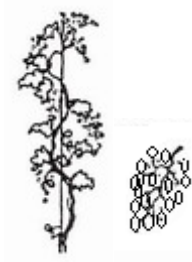
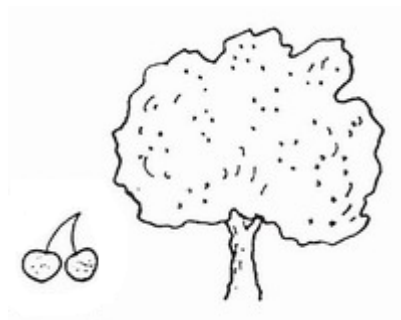
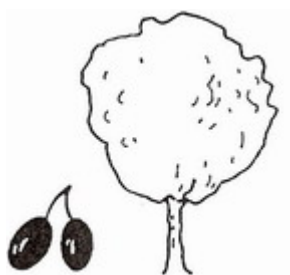
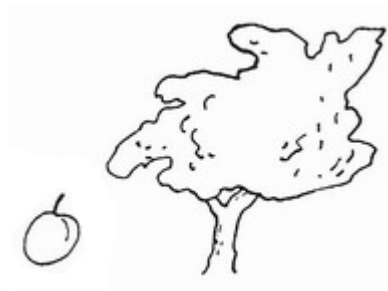
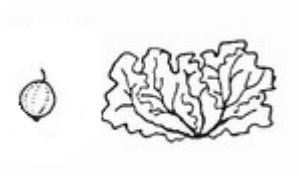
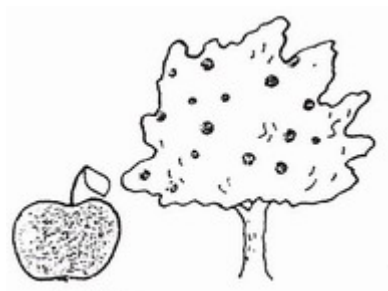
Příloha č. 1

						
slunce	polojasno	zataženo	děšť	bouřka	kroupy	sníh
						
vánek	vítr	vichřice	rosa	mlha	jinovatka	duha

10

Příloha č. 2

JABLOŇ VINNÁ RÉVA ANGREŠT ŠVESTKA

TŘEŠEŇ

HRUŠEŇ BROSKVOŇ RYBÍZ MERUŇKA

Příloha č.3

Příloha č.4

ječmen	obilniny	slunečnice
žito	brambory	hrách
oves	řepa	fazole
pšenice	kukuřice	čočka

4

28

29

11

5

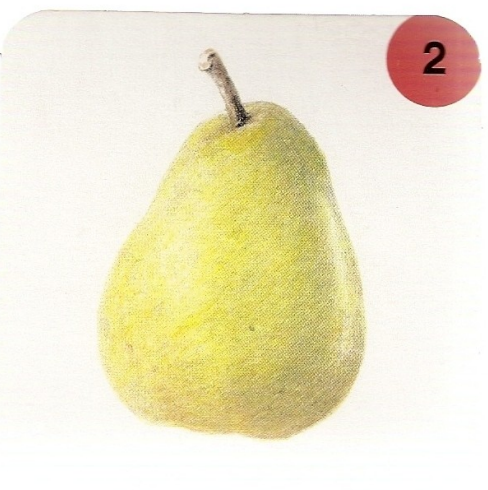
18

265

plodová

luštěniny

191

cibulová

listová

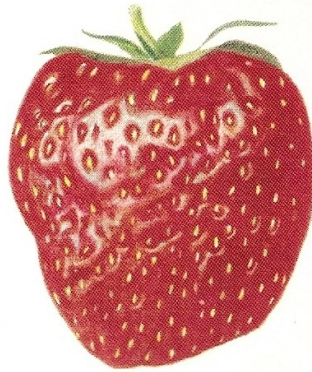

88

16

34

9

33

25

košťálová

kořenová

144